

Færøernes afsked med dansk imperialisme

I Weekendavisen 2.-8. juni kræver Jens Maigård Rigsfællesskabet, som færingerne folkeafstemning 14. sept. 1946 sagde farvel til, endelig ophævet. Danmark bondefangede dem ind i dette fællesskab, som de aldrig havde bedt om, ved Kieltraktaten 1814.

Maigård havde færøske skolekammerater, læste William Heinesen, Jørgen Frantz Jacobsen, digteren J. H. O. Djurhuus og lytter til Annika Hoydal.

Han gik i samme skole som den næsten dobbelt så gamle Erl. Patursson, som i øvrigt tog islandsk studentereksamen.

Kendskab til Holberg, Nis Petersen, Schade, Birgitte Price og fælles skole med Aksel Larsen kvalificerer næppe til udtalelser om aktuelle politisk-økonomiske danske forhold. Maigårds påstand om folketingsmand Paturssons afledthed og døvhed får stå for hans egen regning. Min livslange ven Erl. Patursson var intelligent, vidende, vittig, velformuleret i skrift og tale, til det sidste betydende kraft i færøsk og af og til dansk politik. Hans mundtlige kommunika-tioner med omgivelserne foregik som regel ved normal lydstyrke. Dog var der personer, som han ikke orkede at lytte til, hvis han fandt det værende tidsspilde.

Den Danske Banks rolle i færøsk økonomi og politik var aldrig sjov, mindst af alt nu da dens indsats til fordel for dansk imperialisme bliver alt mere synlig. Maigård siger, at han og danskerne betaler færingerne for at blive kaldt platugler. I indeværende finansår betaler han og danskerne 843 mill. kr. til de resterende mennesker på Færøerne. Hvis Danmark havde respekteret afgørelsen 14. sept. 1946 kunne Maigård og danskerne anvende disse mange penge til bedre formål, finder han. I omtalte beløb er inkluderet udgifter til rent danske opgaver i Nordatlanten som natostationer, såkaldt fiskerinspektion, forsvar, løn tild anske funktionærer og andet.

Vanemæssig vareimport fra Danmark svingende mellem 2 og 3 milliarder kroner har beskæftiget flere tusind ellers arbejdsløse danskere. 5000 andre ellers arbejdsløse danskere var på Færøerne beskæftiget med at befordre det Maigård benævner »færøsk økonomisk skorlevned« med store ofte skattefri indtægter til gengæld. Uden færøsk ef-

terspørgsel efter danske varer og arbejdsydelse i 80'erne og begyndelsen af 90'erne ville disse 10.000 have været arbejdsløse i Danmark i disse år med arbejdsløshedsudgifter for danskerne i mange milliarder kroner til følge.

Maigårds forståelse for statsminister Schlüters tilbageholdenhed er malplaceret, da det er statsministerens egen afgørelse og ansvar, om han benytter sig af sit eget rådgivende udvalg for Færøerne, dets henstillinger og råd. Den Danske Banks umoralsk effektive færøpolitik har hidtil tvunget 10% af Færøernes befolkning til at søge overlevelsesmuligheder i udlandet de sidste 3 år, hvorfor færinger har svært ved at godtage Maigårds benævnelse af banksagen »sutteklud for færinger«.

Færingerne bad om en dommerundersøgelse eller i det mindste ekspertundersøgelse med åbne mundtlige forklaringer og fuldstændig indsigt i alle relevante færøske og danske forhold. I øvrigt har Færøernes lagting nedsat et udvalg til undersøgelse af fæ-

røsk delagtighed. Så meget om Maigårds udtalelse, at færingerne vil smøre noget af på danskerne, det klarer danskerne udmærket selv.

At færinger har tanker og erindringer om mindre pæne foreteelser påført dem af Rigsfællesskabet er utvivlsomt. Hvad har disse danskere at skjule spørger man? Er man bange for at komme for tæt på den reelle økonomiske magt, ind i kloaksystemet under den formelle politiske struktur?

Maigård berømmer den danske monopolhandels humanitære korntransporter til Færøerne, som han siger de ikke selv kunne klare. Han må vide, at selv om de kunne, så måtte de ikke på grund af monopoleet.

For 200 år siden da regeringen påtænkte planer om ophævelse af monopoleet sendte Hørkræmmernes Laug i København en protestskrivelse til regeringen. Deri skrev de:

Byen København er for hele sin eksistens afhængig af denne handel og ikke alene byen uden også bønderne udenom, som hvert år afsætter mere end 8000 tøn-

dæmmede behov for hastig økonomisk og social ajourføring med resten af Norden, som lange tiders dansk imperialistisk dominans havde skabt på Færøerne.

Ingen bliver voksen før end hans fader dør, siger englænderne.

Imperialistiske træk og tendenser overlever længst i toppen af den danske centraladministration og den politiske elite.

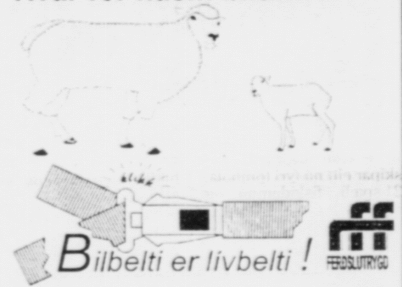
Det Konservative Folkeparti bebuder fremlæggelse i næste folketingssamling af lovforslag om oprettelse af

Rigsråd for Danmark, Færøerne og Grønland. Den udtalte hensigt er at sikre den danske faders nordatlantiske overlevelse og Danmarks synbarhed.

Færingerne afviser denne restimperialistiske manøvre bedst ved at følge Jens Maigårds velmente råd: Ophæv Rigsfællesskabet straks. Kom ud af mørket. Vælg friheden.

Karl Nolsøe,
cand. polit.

Hvar fór hasin bilurin?

Diesebilur til sølu

TOYOTA CRESSIDA st. car, árg. 06/84, nýlakeraður, til sølu. Boð undir kr. 30.000 hava ongan áhuga.

Tlf. 16630

JA!

Eg gerist haldari av Tíðindablaðnum Sosialurinum og fáði blaðið 5 ferðir um vikuna.

225 kr./árstj. (haldarar í Føroyum)
425 kr./árstj. (haldarar í Danmark) ☐
340 kr. (haldarar í Danmark, 5 bl. í senn) ☐

Til ber **altíð** at gerast haldari og góldið verður bert fyrri blaðini, ið eftir eru av árstjórninum.

Navn:

Bústaður:

Bygd/býur:

Kannað postverkinum

Ókeypis
Sosialurinn
rindar
postgjaldið

64

Tíðindablaðið
SOSIALURIN
Postboks 76,
FR-110 Tórshavn